

MOCIÓ PER UNA REFORMA URGENT DEL FINANÇAMENT LOCAL I L'ALLIBERAMENT DELS RECURSOS MUNICIPALS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Els ajuntaments som l'administració pública més propera a la ciutadania i la primera responsable de garantir serveis essencials del dia a dia. Gestionem equipaments, espais públics, mobilitat, serveis socials, habitatge, seguretat, cultura i dinamització econòmica, i actuem com a porta d'entrada a l'administració per a la majoria de persones. Aquesta responsabilitat s'ha ampliat progressivament, tant en volum de serveis com en complexitat.

La crisi financera i la posterior aplicació del marc de disciplina pressupostària van comportar que les corporacions locals assumissin amb responsabilitat la contenció de la despesa i el sanejament dels seus comptes. Avui, la majoria d'ajuntaments presenten una situació financera equilibrada i, en molts casos, disposen de romanents de tresoreria acumulats.

Tanmateix, el marc normatiu vigent —derivat, entre d'altres, de la Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local (LRSAL) i de la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera (LOEPSF)— limita de manera severa la capacitat d'utilitzar aquests recursos propis per millorar equipaments, impulsar polítiques socials, ampliar el parc públic d'habitatge, modernitzar infraestructures o afrontar la transició energètica local. La paradoxa és evident: hi ha recursos, però no es poden destinar on són necessaris.

Per això, hem defensat en l'àmbit estatal la derogació de la LRSAL i la definició d'un nou model de finançament que reforci el principi de suficiència financera i reconegui el rol central dels municipis com a garantia de cohesió social i territorial.

A més, en matèria d'habitatge, els ajuntaments són la primera línia davant l'emergència residencial i l'encariment del mercat. És imprescindible que puguin destinar romanents i inversions a l'ampliació, adquisició, construcció i rehabilitació del parc públic d'habitatge, així com a polítiques preventives i de mediació per garantir el dret a l'habitatge.

Aquest diagnòstic és compartit per les entitats municipalistes, que reclamen flexibilitzar la regla de la despesa, facilitar l'ús dels romanents i revisar el repartiment dels objectius de deute i dèficit entre administracions. Igualment, cal establir mecanismes de reequilibri per als ajuntaments condicionats per càrregues financeres estructurals o sobrevingudes.

En els darrers mesos, s'han presentat iniciatives legislatives al Congrés que apunten a revisar aquest marc fiscal i competencial, com ara la proposició de llei registrada pel Grup Republicà orientada a flexibilitzar la regla de despesa, el règim dels Plans Econòmics i Financers i el repartiment del sostre de deute. Aquestes iniciatives constaten que la necessitat de reforma és real i assumida, i que el debat està obert, i reforcen la voluntat d'avançar cap a un model que garanteixi el principi de suficiència

financera i permeti als ajuntaments utilitzar els seus propis recursos amb autonomia i responsabilitat..

És el moment d'assumir col·lectivament que un municipalisme fort és garantia de cohesió social, equitat territorial i qualitat democràtica. Per això, la reforma del finançament local no és només una qüestió comptable, sinó una qüestió de país, de dignificació institucional i de servei a la ciutadania.

ES PROPOSA AL PLE L'ADOPCIÓ DELS SEGÜENTS ACORDS:

PRIMER: Reclamar la reforma urgent del model de finançament local, amb l'objectiu de garantir el principi de suficiència financera i dotar els ajuntaments dels recursos necessaris per prestar els serveis que assumeixen.

SEGON: Instar el Govern de l'Estat a flexibilitzar de manera estable l'ús dels romanents i superàvits dels ajuntaments sanejats, perquè puguin destinar-los a inversions i serveis prioritaris, incloent-hi la construcció, rehabilitació o adquisició d'habitatge públic, així com altres polítiques orientades al benestar de la ciutadania.

TERCER: Instar el Congrés dels Diputats a avançar en la tramitació de les reformes legislatives orientades a flexibilitzar la regla de la despesa i el règim dels Plans Econòmics i Financers, d'acord amb el nou marc fiscal europeu, per tal de permetre que els ajuntaments sanejats puguin utilitzar els seus recursos de manera responsable i ajustada a les necessitats locals.

QUART: Reclamar que el repartiment dels objectius de dèficit i del sostre de deute entre Estat, comunitats autònomes i entitats locals sigui més equitatiu i ajustat al pes real de la despesa que assumeixen els ajuntaments.

CINQUÈ: Instar el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat a definir de manera coordinada un nou sistema de finançament local a Catalunya, amb la participació directa de les entitats municipalistes, i a presentar-ne una proposta en un termini màxim de sis mesos.

SISÈ: Reclamar l'establiment d'un mecanisme de reequilibri i compensació del deute municipal, especialment per als ens locals que, malgrat una gestió rigorosa, es troben condicionats per situacions financeres estructurals o sobrevingudes.

SETÈ: Traslladar aquests acords al Congrés dels Diputats, al Parlament de Catalunya, al Ministeri d'Hisenda, a l'Associació Catalana de Municipis, a la Federació de Municipis de Catalunya i a la Federació Espanyola de Municipis i Províncies.

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT